

Викладач: *к.с-г.н., доцент Дударєва Галина Федорівна*

Зв'язок з викладачем:

E-mail: dudarevagalina@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: 0677310174, (061) 228-75-79 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: особисті повідомлення у СЕЗН ЗНУ Moodle, Viber, Telegram, ZOOM.

Кафедра: *біології лісу, мисливствознавства та іхтіології, III корпус ауд., 208*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація мисливської продукції» є використання стандартів на продукцію мисливства, формування знань з якості продукції та можливостей її реалізації у відповідності до державних та Європейських стандартів.

Основним завданням є вивчення дисципліни «Стандартизація та сертифікація мисливської продукції» є надання студентам комплексу теоретичних та лабораторних знань щодо основних понять стандартизації продукції ресурсів дикої природи, різновидів стандартів за нормативними документами, основ галузевої класифікації продукції мисливства, продукції рослинного та тваринного походження, сертифікації хутрової та шкіряної сировини, яку отримують з угідь мисливських підприємств, сертифікації м'ясо – дичної продукції об'єктів мисливської фауни, сертифікація лікарсько – технічної сировини, яку можна отримати з об'єктів мисливської фауни. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей), які характеризуються: - здатністю забезпечувати виконання норм чинного законодавства України та свідомо їх застосовувати для захисту прав та економічних інтересів колективу; - базовими знаннями процесу розробки стандартів та сертифікатів; - знанням основних Українських та міжнародних стандартів галузі; - користуючись правилами прийнятої системи сертифікації здійснювати ліцензійні дії щодо мисливської продукції, виконувати перевірку оцінки мисливської продукції на відповідність вимогам сертифікації.

Міждисциплінарні зв'язки. У системі підготовки висококваліфікованих фахівців спеціальності «Мисливське господарство» навчальна дисципліна «Стандартизація та сертифікація мисливської продукції» є складовою нормативної частини навчального плану циклу дисциплін професійної та практичної підготовки. Для повноцінного засвоєння навчального матеріалу з стандартизації та сертифікації мисливської продукції необхідно мати знання щодо основ раціонального природокористування, особливостей організації та управління мисливськими господарствами, тому базовими для вивчення дисципліни «Стандартизація та сертифікація мисливської продукції» є «Правові та організаційні основи природокористування», «Філософія природокористування». Програма курсу забезпечує базові знання для вивчення дисциплін «Раціональне використання та оптимізація мисливських угідь»; «Інтродукція мисливських тварин»; «Вольєрне утримання диких копитних»; «Упорядкування мисливських угідь»; «Імобілізація і транспортування тварин»; «Вторинні ресурси мисливського господарства» та інші. Таким чином програма курсу тісно пов'язана з дисциплінами циклів гуманітарної та соціально-економічної і професійно-практичної підготовки.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	2-й	-
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	-
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	12 год.	-
Самостійна робота	76 год.	-
Консультації	Поточні консультації проводяться дистанційно по понеділках 14.30-15.50 Zoom, ідентифікатор 362 286 1958, пароль 12345; через систему Moodle у робочий час.	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1497	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

<i>КОМПЕТЕНТНОСТІ/</i> результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Інформаційно-рецептивний метод, репродуктивний метод, евристичний метод, кейс-метод, імітаційний метод, дискусійний метод (групові дискусії, диспути).	<i>Поточний контроль:</i> виконання тестових завдань; перевірка і захист практичних завдань; контрольна робота із кожної проміжної атестації. <i>Підсумкові контрольні заходи:</i> залік.
ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища.		
СК-7 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.		
СК-8 Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.		
СК-12 Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому		

регіональному, національному і глобальному рівнях.		
СК-13 Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації мисливських угідь, поліпшення їх стану та оптимізації використання.		
СК-14 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з охорони, підвищення продуктивності та сталого використання природних популяцій.		
ПРН 2 Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.		
ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.		
ПРН 8 Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.		
ПРН 10 Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.		
ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.		
ПРН 19 Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації, ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.		
ПРН 20 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Стандартизація та метрологія

Тема 1. Теоретичні основи стандартизації та метрології.

Сутність та мета стандартизації. Історія стандартизації. Основні принципи стандартизації. Основні поняття, мета та завдання метрології. Технічне законодавство як правова основа діяльності зі стандартизації, метрології, підтвердження відповідності. Категорії та види технічних нормативних правових актів. Технічні регламенти. Комплексна та випереджальна сертифікація. Загальна характеристика системи.

Тема 2 Система стандартизації та метрології в Україні.

Технічне нормування та стандартизація в Україні. Органи державної служби стандартизації. Органи галузевої служби стандартизації. Порядок розробки та затвердження стандартів. Загальні вимоги до побудови, викладу, оформлення та змісту стандартів. Використання стандартів та ТУ. Порядок впровадження стандартів. Державний нагляд за впровадженням і додержанням стандартів. Міжгалузеві організаційно-методичні та загальнотехнічні системи та комплекси стандартів. Державний метрологічний контроль та нагляд.

Змістовий модуль II. Оцінка відповідності та сертифікація

Оцінка відповідності та сертифікація: основні поняття, мета та завдання. Історія сертифікації. Сертифікація як процедура підтвердження відповідності. Принципи підтвердження відповідності. Обов'язкова та добровільна сертифікація. Суб'єкти обов'язкової сертифікації. Суб'єкти та організація добровільної сертифікації. Правила та документи щодо проведення робіт у галузі сертифікації. Нормативно-законодавча база сертифікації. Схеми сертифікації. Порядок сертифікації продукції. Сертифікація послуг. Правила функціонування добровільної сертифікації послуг. Особливості сертифікації певних видів послуг. Держаний нагляд та контроль за дотриманням стандартів, правил обов'язкової сертифікації, за сертифікованою продукцією. Форми, схеми та правила проведення оцінки відповідності продукції мисливського господарства. Стан та 4 перспективи розвитку сертифікації та інших форм підтвердження відповідності у мисливському господарстві. Напрями розвитку

Змістовий модуль III. Якість продукції. Контроль якості.

Терміни та визначення основних понять щодо якості продукції. Якість продукції. Показники якості. Рівень якості продукції. Номенклатура споживацьких властивостей та показники якості продукції. Показники призначення продукції. Показники надійності продукції. Економічні властивості та показники продукції. Естетичні та екологічні властивості продукції. Показники безпеки продукції. Градації якості. Дефекти продукції. Методи визначення показників якості продукції. Класифікація методів визначення показників якості продукції. Форми вираження оцінок якості. Контроль якості продукції. Різновиди контролю. Способи, методи та методики оцінки якості мисливської продукції. Ідентифікація мисливської продукції та товарів.

Змістовий модуль IV.

Тема 1. Споживацькі властивості продукції та товарів мисливського господарства.

Мисливська продукція. Поняття та ознаки товару мисливського господарства. Об'єкти фауни й флори як продукція та товари мисливського господарства. Класифікація об'єктів фауни й фауни, як товарів тварину й рослинного походження. Характеристика мисливської продукції та товарів. Живі тварини як товар мисливського господарства. М'ясо дичини як продукція / товар мисливського господарства. Лікарсько-технічна сировина рослинного походження як продукція / товар мисливського господарства. Недревна продукція лісу як продукція / товар мисливського господарства. Вторинна продукція тваринного походження (панти, жовч, струмина) як продукція / товар мисливського господарства. Хутрова сировина як продукція / товар мисливського господарства. Продукція бджільництва як товар мисливського господарства. Сувенірна продукція / товари мисливського господарства.

Тема 2. Особливості стандартизації та сертифікації продукції та товарів мисливського господарства.

Нормативноправова база стандартизації та нормування у мисливському господарстві. Класифікація стандартів, їх види та сфери застосування. Особливості нормування об'ємів біотехнічних заходів у мисливських господарств. Стоки виконання біотехнічних заходів. Регіональна регламентація основних біотехнічних заходів. Підвищення продуктивності мисливських угідь. Селекційний відстріл як біотехнічний захід поліпшення якості мисливської продукції. Показники ефективності та результативності діяльності мисливських угідь. Ефективність біотехнічних заходів у мисливському господарстві. Критерії оцінювання ефективності біотехнічних заходів у мисливських господарствах різних форм власності. Екологічний, територіальний, часовий та господарсько-економічний критерії оцінки ефективності біотехнічних заходів у мисливському господарстві. Еколого-економічна оцінка біотехнічних заходів у мисливському господарстві. Показник біологічної продуктивності мисливських угідь. Показник приросту (зменшення) біологічної продуктивності мисливських угідь. Показник товарної продуктивності мисливських угідь. Показник загальної продуктивності мисливських угідь. Вартісна оцінка біотехнічних заходів. Визначення затрат на проведення біотехнічних заходів. Кадастр мисливських ресурсів. Вимоги до ведення кадастру мисливських ресурсів.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1 (модуль 1)	<i>Теоретичні основи стандартизації та метрології.</i>	2	-	<i>1 раз на тиждень</i>
Лекція 2 (модуль 1)	<i>Система стандартизації та метрології в Україні.</i>	2	-	<i>1 раз на тиждень</i>
Лекція 3 (модуль 2)	<i>Оцінка відповідності та сертифікація</i>	2	-	<i>1 раз на тиждень</i>
Лекція 4 (модуль 3)	<i>Якість продукції. Контроль якості.</i>	2	-	<i>1 раз на тиждень</i>
Лекція 5 (модуль 4)	<i>Споживацькі властивості продукції та товарів мисливського господарства.</i>	2	-	<i>1 раз на тиждень</i>
Лекція 6 (модуль 4)	<i>Особливості стандартизації та сертифікації продукції та товарів мисливського господарства.</i>	2	-	<i>1 раз на тиждень</i>
Практичне заняття 1	<i>Теоретичні основи стандартизації та метрології.</i>	2	-	<i>1 раз через тиждень</i>
Практичне заняття 2	<i>Система стандартизації та метрології в Україні.</i>	2	-	<i>1 раз через тиждень</i>
Практичне заняття 3	<i>Оцінка відповідності та сертифікація</i>	2	-	<i>1 раз через тиждень</i>
Практичне заняття 4	<i>Якість продукції. Контроль якості.</i>	2	-	<i>1 раз через тиждень</i>
Практичне заняття 5	<i>Споживацькі властивості продукції та товарів мисливського господарства.</i>	2	-	<i>1 раз через тиждень</i>
Практичне заняття 6	<i>Особливості стандартизації та сертифікації продукції та товарів мисливського господарства.</i>	2	-	<i>1 раз через тиждень</i>
Самостійна робота	<i>Теоретичні основи стандартизації та метрології.</i>	13	-	<i>щотижня</i>
	<i>Система стандартизації та метрології в Україні.</i>	13	-	<i>щотижня</i>
	<i>Оцінка відповідності та сертифікація</i>	13	-	<i>щотижня</i>
	<i>Якість продукції. Контроль якості.</i>	13	-	<i>щотижня</i>
	<i>Споживацькі властивості продукції та товарів мисливського господарства.</i>	12	-	<i>щотижня</i>
	<i>Особливості стандартизації та сертифікації продукції та товарів мисливського господарства.</i>	12	-	<i>щотижня</i>

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лекції 1, 2 та практичні заняття 1,2	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань зі змістового модулю 1. Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. <i>Завдання першого виду</i> — вибір із множини . За правильне виконання завдання студент отримує: 1 бал . Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримує 0 балів. <i>Завдання другого виду</i> — встановлення відповідності . За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримує 0 балів.	10
	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю 1.	Оцінювання здійснюється за такою шкалою: 5 бали — всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє	5

			<p>всєбічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>3-4 бали — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>0-2 бал — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.</p>	
Усього за ЗМ 1	2			15
Лекції 3 та практичне заняття 3	Виконання тестових завдань у	Виконання тестових завдань зі змістового модулю 2. Тестові	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох	10

	<p>СЕЗН ЗНУ Moodle</p>	<p>завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.</p>	<p>видів. <i>Завдання першого виду</i> — вибір із множини. За правильне виконання завдання студент отримує: 1 бал. Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримує 0 балів. <i>Завдання другого виду</i> — встановлення відповідності. За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримує 0 балів.</p>	
	<p>Виконання і захист завдань практичних занять</p>	<p>Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю 2.</p>	<p>Оцінювання здійснюється за такою шкалою: 5 бали — всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і</p>	<p>5</p>

			<p>нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>3-4 бали — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>0-2 бал — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.</p>	
Усього за ЗМ 2	2			15
Лекція 4 та практичне заняття 4	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань зі змістового модулю 3. Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	<p>Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів.</p> <p><i>Завдання першого виду</i> — вибір із множини. За правильне виконання завдання студент отримує: 1 бал. Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного</p>	10

			<p>варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримує 0 балів.</p> <p><i>Завдання другого виду — встановлення відповідності.</i> За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримує 0 балів.</p>	
Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю 3.		<p>Оцінювання здійснюється за такою шкалою:</p> <p>5 бали — всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>3-4 бали — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння</p>	5

			використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок; 0-2 бал — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	
Усього за ЗМЗ	2			15
Лекція 5, 6 та практичне заняття 5, 6	Виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ Moodle	Виконання тестових завдань зі змістового модулю 4. Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle, загальний обсяг 10 тестових завдань.	Тест із кожної теми та контрольної роботи складається з завдань двох видів. <i>Завдання першого виду</i> — вибір із множини . За правильне виконання завдання студент отримує: 1 бал . Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримує 0 балів. <i>Завдання другого виду</i> — встановлення відповідності . За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він	10

			отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримує 0 балів.	
	Виконання і захист завдань практичних занять	Виконання завдань практичних занять зі змістового модулю 4.	<p>Оцінювання здійснюється за такою шкалою:</p> <p>5 бали — всі завдання певної роботи виконані повністю без помилок; студент демонструє всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння ним основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення типових і нестандартних практичних ситуацій; виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу;</p> <p>3-4 бали — завдання певної роботи виконані без суттєвих помилок, студент демонструє володіння знаннями основного програмного матеріалу, засвоєння інформації у межах лекційного курсу; володіння необхідними методами та методиками, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових практичних ситуацій, припускаючись окремих незначних помилок;</p> <p>0-2 бал — більше 30 % завдань певної роботи виконані частково або невірно; студент демонструє значні прогалини у знаннях основного та обізнаний із деякими поняттями програмного матеріалу, методи та методики, передбачені програмою дисципліни, використовуються невірно. Виконання роботи не</p>	5

			зараховується і повертається студенту на доопрацювання.невірно. Виконання роботи не зараховується і повертається студенту на доопрацювання.	
Усього за ЗМ 4	2			15
Усього за Змістові модулі	8			60
Поточний контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання	Складання тестових завдань з дисципліни. Тестові завдання формуються автоматично з банку питань у СЕЗН ЗНУ Moodle. Загальний обсяг 50 тестових завдань.	Тест підсумкової атестації складається з завдань трьох видів. Завдання першого виду — вибір із множини. За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал. Якщо студент: а) позначив неправильний(і) варіант(и) відповіді(ей); б) позначив два або більше варіантів відповіді, навіть якщо поміж них є правильний; в) позначив тільки один варіант відповіді, навіть якщо він є правильним; г) позначив більше одного варіанту відповіді, серед яких є правильні і неправильні варіанти відповідей, д) не позначив жоден із варіантів відповідей, завдання вважатиметься виконаним неправильно. У такому випадку студент отримує 0 балів. Завдання другого виду — встановлення відповідності. За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал, якщо студент позначив 2-3 відповідності правильно він отримує 0,5 бала. У випадку, коли позначено менше 2-х відповідностей, завдання вважатиметься виконаним неправильно, студент отримує 0 балів. Завдання третього виду — коротка відповідь. Студенту	40

			необхідно надати точну стислу відповідь, або доповнити зміст завдання (1-3 слова). За правильне виконання завдання студент отримує 1 бал.	
Усього підсумковий контроль	1			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література.

Основна:

1. Долина Л.Ф. Стандартизація та метрологія у сфері охорони довкілля: навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 199 с.
2. Тарасова В.В. Метрологія, стандартизація, сертифікація: підручник / В.В. Тарасова, А.С. Малиновський, М.Ф. Рибак. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.

Додаткова:

1. Бичківський Р.В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація / Р.В. Бичківський, П.Г. Столярчук, П.Р. Гамула: підручник. – Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 560 с.
2. Блінова Н.К., Мохонько В.І., Соломахіна С.О., Суворін О.В. Екологічна стандартизація і сертифікація: Навч. посібник. – лугаськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2009. - 124 с.
3. ДСТУ 2462-94 Сертифікація. Основні поняття. Терміни та визначення.
4. ДСТУ 3410-96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Основні положення.
5. ДСТУ 3419-96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Сертифікація систем якості. Порядок проведення.
6. ДСТУ ISO 14020-2003 Екологічні маркування та декларації. Загальні принципи.
7. ДСТУ ISO 14024-2002 Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу І. Принципи та методи.
8. Закон України «Про метрологію і метрологічну діяльність» від 11.02.1998 р. №113/98-ВР.
9. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» від 01.12.2005 р. № 3164-IV.
10. Закон України «Про стандартизацію» від 17.05.2001 р. №2408.
11. Основи стандартизації, сертифікації та ідентифікації товарів / В.І. Павлов, О.В. Мишко, І.В. Опьонова, Н.В. Павліха: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004. – 230 с.

12. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю: підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 672 с.

Інформаційні джерела:

1. <http://www.nbuu.gov.ua/> — Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського.
2. <http://www.nbuu.gov.ua/eb/ep.html> — Електронний фонд наукових публікацій.
3. <http://www.kmu.gov.ua> — Урядовий портал.
4. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws> — Законодавство України.
5. <http://www.ecoline.ru/books/> — Електронна екологічна бібліотека
6. <http://hunts.in.ua/index.html> — Полювання та природа.
7. <http://www.vupor.com/> — Всеукраїнський портал полювання и рибальства
8. <http://www.huntingukraine.com/> — Hunting Ukraine
9. <http://dklg.kmu.gov.ua> — Державне агентство лісових ресурсів України
10. Видавничий дім «Еко-інформ» URL: <http://www.ekoinform.com.ua/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувач вищої освіти має право на індивідуальний графік відвідування лекційних занять. Пропуски вважаються поважними, якщо представлені об'єктивні докази справжніх причин: хвороба студента, підтверджена довідкою (лікарняним листом) про тимчасову непрацездатність; попередньо отриманий дозвіл завідувача кафедри про пропуск занять за сімейними чи іншими поважними причинами (не більше 3-х навчальних днів за семестр); донорська довідка, повістка в військкомату. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. За наявності невідпрацьованих пропущених практичних занять студент до написання атестаційних робіт не допускається.

Політика академічної доброчесності

При виконанні індивідуального завдання будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників

відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського:

<http://www.nbuu.gov.ua> Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики

JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та лабораторних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, заліку) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу 91_amin_91@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифракадемічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>